

BESZÁMOLÓK

SZEMLÉK

REFERÁTUMOK

Előzetes tudnivalók a mezőgazdasági információs szakemberek világkongresszusáról Budapest, 1990. május 28–31.

Hazánk ad otthont a *Mezőgazdasági Könyvtárosok és Dokumentalisták Nemzetközi Szövetsége* (International Association of Agricultural Librarians and Documentalists = IAALD) VIII. közgyűlésének és világkongresszusának. A házigazda és szervező az Agrárinformációs Vállalat (AGROINFORM), amely az előkészületeket már megkezdte; létrehozta a program- és a szervezőbizottságot, meghatározta feladatait, elindította munkáját.

Az IAALD az 1935-ben megszervezett, de a második világháború következtében felbomlott Mezőgazdasági Könyvtárosok Nemzetközi Bizottsága (International Committee of Agricultural Librarians) jogutódaként 1955-ben jött létre. Alakuló kongresszusát Gentben tartotta.

Az IAALD szervezete a közgyűlés, az elnökség és a tíztagú végrehajtó bizottság, továbbá a *Quarterly Bulletin* c. negyedéves folyóirat szerkesztősége.

Tagjai a világ legkülönbözőbb országaiból – jelenleg mintegy 60 országból – kerülnek ki. Intézményi, testületi és egyéni tagsága van a mezőgazdasági kutatás, fejlesztés, információ, dokumentáció és könyvtárügy területéről. Taglétszáma napjainban kb. 700 (a testületi tagság is egynek számít).

A Szövetség legmagasabb fóruma a közgyűlés. Ötévenként ülésezik, többnyire a világkongresszus keretében. Az ülészakok közötti időben az elnökség és a végrehajtó bizottság tagjai (őket e tisztségre a közgyűlés választja a világkongresszuson) irányítják a munkát. Az elnökség nem szabályos időközönként, de évente többször, a végrehajtó bizottság pedig évente tart értekezletet. Ezenkívül az IAALD szükség szerint különböző témájú és célú regionális konferenciákat és továbbképzéseket is rendez.

A világkongresszust mindig más országban tartják, általában 5–700 fős részvétellel. Az alakuló kongresszust követő színhelyek a következők voltak: Stuttgart (1960), Washington (1965), Párizs (1970), Mexikóváros (1975), Manila (1980), Ottawa (1985).

Az IAALD-be intézményi vagy egyéni tagként bárki beléphet, aki – a tagsági díj befizetése mellett – el-

fogadja az alapszabályban rögzített elveket, valamint igyekszik megvalósítani az egyes kongresszusokon elfogadott ajánlásokat.

Az IAALD-nek alapvető célja a mezőgazdasági információs, dokumentációs rendszerek, intézmények és könyvtárak közötti szorosabb és hatékonyabb együttműködés elősegítése. Az együttműködés egyik színtere a könyvtárközi kölcsönzés megkönnyítésére és meggyorsítására létrehozott AGLINET nevű kölcsönzési rendszer. Megalakulásakor a kereskedelmi forgalomban kevésbé elérhető művek világszinten való kölcsönzésének megkönnyítését tűzte ki fő célul.

Ugyancsak az IAALD szervezésében készült el még a hatvanas években a *World Directory of Agricultural Libraries and Information Centres* (Mezőgazdasági könyvtárak és információs központok világjegyzéke). Másik fontos kiadványa az először 1967-ben kiadott, majd azóta többször átdolgozott és számos nyelvre lefordított *Primer for Agricultural Libraries* (A mezőgazdasági könyvtárszervezés és működtetés alapjai) c. mű, elsősorban a fejlődő országok számára.

Az IAALD további nagy jelentőségű tevékenysége a mezőgazdasági adatbázisok – bibliográfiai és referáló orgánusok –, számítógépes információs rendszerek létrejöttének, működésének, fejlesztésének koordinálása. Nem maradt ki az AGRIS létrehozásából és fejlesztéséből sem: vezetőségének és tagságának lelkes szakmai vitái és véleményei tetemes hozzájárulást jelentettek és jelentenek e szolgáltatás számára.

Végül, de nem utolsósorban nemzetközi szinten az IAALD képviseli a mezőgazdasági dokumentalistákat, a könyvtárosokat, az információt létrehozó, sőt a felhasználó szakembereket is. Munkájukat fejlesztési, módszertani tevékenységével segíti elő.

Miután az IAALD nemzetközi, még székhellyel sem rendelkező (s éppen ezért kevésbé bürokratikus), hatékony szervezet, szervező, szakmai és módszertani munkáját főként az írásbeliségre alapozza. Alapvető kiadványa, amelyet tagdíj fejében minden tagja

megkap (egyébként elő is lehet fizetni), a negyed-évenként megjelenő, 1989-ben 34. évfolyamába lépett *Quarterly Bulletin* (1. ábra). Ez a lap tudományos és gyakorlati tanulmányok közlésén kívül vitákat szervez, bemutat egy-egy, tagsága számára fontos intézményt, tükrözi a szervezet munkáját és életét, valamint a mezőgazdasági tájékoztatás- és könyvtárügy fejlődését, problémáit.

Az utóbbi időben a tagok – általában évenként – *IAALD News* (IAALD Újdonságok) címmel kézhez kapnak egy leafletként felfogható művet is. Ebben az elnök igen személyes és szellemes hangvételű tájékoztatást ad az elmúlt időszak fejleményeiről. A vezetőség tagjai és a tagok a kapcsolatok bővítése céljából sűrűn leveleznek, váltanak telexüzeneteket, hívják fel egymást telefonon.

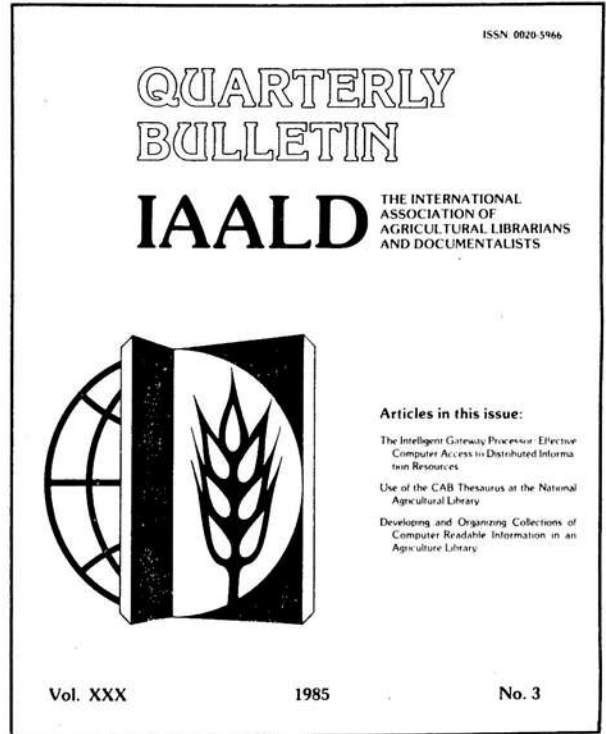
Az 1990-es kongresszus nagy változást jelent majd az IAALD életében. Mégpedig nem csak azért, mert új tisztségviselőket választ (vagy újválasztja a régieket), hiszen ez minden alkalommal megismétlődik. A változás mindenekelőtt azért következik be, mert az 1955-ben megfogalmazott és 1965-ben kissé módosított alapszabály és ügyrend itt tüzetes átalakítás elébe néz. Éppen e dokumentum véglegesítése és elfogadása lesz a közgyűlés fő feladata.

A javaslat szerint az IAALD neve – megtartva hosszú évek alatt bevezetett rövidítését – International Association of Agricultural Information Specialists (Mezőgazdasági Információs Szakemberek Nemzetközi Szövetsége) névre módosulna. A *mezőgazdasági* kifejezés továbbra is tág értelmezésben szerepel, azaz beletartozik az erdészet, élelmiszerügy, halászat, állategészségügy, mezőgazdasági gépesítés stb.

Napjaink valóságának kétségtelenül a javasolt név felel meg, ui. így lehet röviden megnevezni mindazon szakembereket, akik az élelmiszergazdaság területén információkibocsátóként, -gyűjtőként, -feldolgozóként, másodlagos közreadóként stb. könyvtárakban, dokumentációs-információs intézményekben és bármilyen más munkahelyen dolgoznak. Az elnevezés megváltozása mindemellett a Szövetségnek, ezzel együtt az alapszabálynak és ügyrendnek is bizonyos mértékű kibővítését jelenti.

Az 1985. évi ottawai kongresszus óta a végrehajtó bizottság évenként tartott összejövetelt és tárgyalta meg az IAALD ügyeit. Ezek az összejöveteleken többször megtárgyalták és átdolgozták az új alapszabály és ügyrend tervezetét, amely az 1989. évi végrehajtó bizottsági értekezleten nyeri majd el a közgyűlés elé terjesztendő formáját. A régi szabályzatot és az új tervezetét a *Quarterly Bulletin* egyaránt közölni fogja, s így a tagságnak módja lesz megfelelően felkészülni a döntéshozatalra.

A legutóbbi, 1988. novemberi értekezleten ezenkívül hosszas vita folyt a választás pontos forgatókönyvéről, amelyről végül döntés született. Az elnök személyének jelölésére a végrehajtó bizottság jelölőbizottságot kért fel, amely a leköszönő elnökből, a főtítkárból, a QB szerkesztőjéből, továbbá a végre-

1. ábra

hajtó bizottság három tagjából áll. Közöttük van *Herpay Balázné*, az IAALD V.B. magyar tagja, a kongresszus programbizottságának alelnöke. A végrehajtó bizottság eddigi tagjai újra jelölhetők az újonnan jelöltekkel együtt.

A kongresszus szervezésére vonatkozóan az IAALD V.B. 1988. november 25-én Kuala Lumpurban tartott értekezletén az IAALD VIII. világgongresszusára és közgyűlésére vonatkozóan az alábbi állásfoglalás született:

- ▶ a kongresszuson ne legyenek párhuzamos ülések (szekciók), és ne legyen túl sok előadás naponta;
- ▶ az előadásokat feltétlenül jól meg kell szűrni a megfelelő színvonal érdekében;
- ▶ a kongresszus időpontja kapcsolódjék az 1990. évi AGRIS-értekezlethez, s így 1990. május 28. és 31. között kerüljön rá a sor;
- ▶ a helyszín Budapest legyen.

Magyarországról is sok szakember – könyvtáros, dokumentalista, számítógépes, könyvkiadó, újságíró, fejlesztő, kutató, oktató, termelő és menedzser – részvételére számítunk. Szeretnénk a felhasználók és a velük közvetlenül kapcsolatban álló érdekképviseleti, tanácsadó szervezetek érdeklődését is felkelteni a kongresszus iránt. Szívesen fogadunk kiállításra, poszterbemutatóra jelentkezőket. Feltételezzük, hogy nemcsak az élelmiszergazdaságban dolgozók, hanem más szakterületek is képviseltetik magukat rendezvényünkön, amelynek a meghívóját e tájékoztatás mellékletként közöljük.

Herpay Balázné
(AGROINFORM)

A KÁROLYI MIHÁLY ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVTÁR ÚJ ÉPÜLETE KÉPEKBEN

↑
1. Károlyi Mihály mellszobra

2. Az új épület a kert felől

▲
3. Kölcsönzőpult

---

4. Kölcsönző katalógus szekrényekkel

↑
5. Olvasótermi pult

---

6. Olvasóterem ↓

↑ 7. Olvasóterem részlete

8. Olvasóterem, folyóiratolvasó részleg

